

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۸/۲۸

داکتر محمد ایمل

سوله، ټاکنې

سوله او ټاکنې دوه جلا خو تر یوه حده مرتبط مفاهیم دي خو د ملت غوښتنه سوله ده او سوله زموږ د پېشوا اوگران پیغمبر ص ارشاد دی نو مخالفت ورسره د خدای ج او رسول کریم ص سره مخالفت دی . سوله به انشاالله راځي پدی چې د نړي هر جنگ د مذاکرو او مفاهمو په ترڅ کې ختم شوي دی . سوله نه بدیل لری او نه قیمت خو د جنگ قیمت افغان ولس ته د ورځې د درې سوه ځوانانو مرگ د درې سوه میندو زړونه داغول د درې سوه ښځو سرتور کیدل او ددرې سوه خورانو بی وروره کیدل او د زرگونو ماشومانو یتیمیدل دي اوس هغه کسان چې انساني عاطفه او ترحم په نوم کوم شی پیژني له سولې سره به مخالفت وکړي ؟ زما په اند هیڅکله نه خو هغه کسان چې توره سابقه لري افغان غمیزه ددوي د ناوړه کړوله امله تر نن پوری غځېدلي ده او په جنگ کې روږد شوی د بد نوم او سرمایو صاحبان شوی دی تر هغه چې ممکنه وي له سولې سره به مخالفت کوي په همدې هدف ټول هغه غیر متجانس افراد او دلگيو لاسونه سره ورکړي او د سولې په وړاندې خنډونه جوړوي لکه سروردانش او همفماشان یی چې سوله د راتلونکي حکومت پورې ګنډه کوي او د بیګناه خلکو په وژنو او ځورولو غواری خپله توره ماضی نوره هم توره کړي، لدی خلکو خدای عقل اخیستی نور دنیا کې سیاسي مشران غواری چه په تاریخ کې نیک نوم او نیکی کارنامې ثبت کړي خو دوی په خواشیني سره غواري د سولې ضد او د ملت دښمنو عناصرو په نوم ځانونه ثبت کړي .

د سولې په اړوند ملي ، بین المللی او سیمیزه اجماع جوړه شوی ده خو په لید لوریو او میکانیزمونه او د منافعو تقابل پروسه کونډه کړي ده چې زما په اند دا به دلایل وي :

لمړي: د کابل موجوده اداره یعنی ارگ او سپیدار سولې ته د مختلفو زاویو گوري د بیلگې په توګه ارگ سوله خپله وظیفه او مسوولیت نه بولی او راتلونکي حکومت ته یې حواله کوي او ټاکنې ورته لمریتوب لري خو که د پارلمانی ټاکنو شرمیدلو پایلو ته وکتل شي نو تر تقابلي ټاکنو بیا د ټاکنو تعویق بهتره دي پدی چې د ملت اکثریت چې د تخمین په اساس اتلس ملیونو افغانان واجد د رایو ورکولو دي دا رقم هغه وخت خپلی رایې ورکول یې شی چې واقعي او سراسری امنیت تامین شي چې د کابل اداره لدی کار څخه عاجزه ده او که هسي د ملت سترگو ته خاوری اچوي بیا یې عاقبت ډیر بد دي امید چې دا کار ونه شي خو ارگ د کمپاین او د جعلی ټاکنو لپاره پیسې د اوسني تقابلي پارلیمان له خر پولو راټولې کړي دی خو اصلي مرسته کونکي یعنی امریکا واضیح وایي چې د سولې پروسه او بریالیتوب ورته لمریتوب لري دپته په کتو د ټاکنو احتمال ډیر کم دی خوداسي ګنګوسي اړویدل کیږي چې اشرف غنی د خلیلزاد سره په پټ تفاهم کې د ټاکنو په کیدو او د جګړې په دوام ترکیز کوي تر څو د طالبانو له مزیدو امتیاز غوښتنو جلوگیری وکړي او هم خپله تاریخي ماته په افغانستان کې د یوې ابرومندی موافقي په لاسلیکولو جبیړه کړي، خو بیا بل خوا داسې ګنګوسي هم شته دی چې اشرف غنی د واک د غځولو لپاره مصمم دي او د خپل بادار د پالیسي په ضد او د هندوستان په تشویق له سولې سره مخالفت کوي چې په دی ترڅ کې امریکا د سپیدار سره دی موافقي ته رسېدلی ده چې بین الافغاني موافقتنامه به دوی امضا کړي ولو که ارگ مخالفت کوي چې دا خبره د سپیدار د افغان دښمنه ایراني جاسوس مجیب رحيمي د یوه خبرې کنفرانس په ترڅ کې په زغرده بیان کړ .

دوهم د کور دننه سیاسيون په هر قماش چې تړلي دي خو د سولې په ارتباط په یوه خوله دي چې په ټوله کې د اکثریتو یې د خپلو ګټو خوندي کول او د کم شمیر لپاره یې په رښتیا سوله او د ورور وژني ختمول دي هرڅه چې دی هغه به وي ولي د اوسني نظام اتیا سلنه د دوي په ولکه دي دا که اردو ده که پولیس او که امنیت او یا هم ملکي لور پوري کسان دي او یا هم افراد او دا دوه ویشته کاله سره جنګیدلي دي ، اوس له جنگ ستري شوی دی او هم یې بادارنو جنگ پایلی دی دا د ځانو د خلاصون او پانګو د ساتني لپاره یو ښه فرصت ګني او زما په اند هم دا ښه فرصت دی

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راټولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خبر و لولی

چې وطن ته سوله راشي ماهي چې هر وخت له ابو ونيسي تازه وي، نو دا فرصت بايد ښه مديریت شي ورنه خدای ناخواسته لکه د ژنيو په مذاکراتو کې چې روسانو پښې وايستلې او افغانان يې په داسې غم گرفتار کړل چې تر نن پورې د غم په ټغر ناست دي ويره شته چې بيا تاريخ راباندې تکرار شي .

خبره د سرو او زيرو خطونو دا هسي د سولې سبوتاژ کول دي او بس هغه مثل دي چې د لو- گري زره لو ته نه کېږي نو لور په لوته اچوي دا کروکي يې سر کړي دي لکه اساسي قانون، د نظام پايښت، د ښځو حقوق د اتلسو کالو لاس ته راوړني ... او داسې نور تر اوسه په کراتو او مراتو پدې توتيايي تبرک په مسکو ، دوحې، واشنگتن ، اسلام اباد ، دهلي ، تاشکند او پيکينگ کې ورباندې توافق شوی چې پاسني ارزښتونو به ساتل کېږي خو مثبت بدلونونه به حتمي وي لکه کار به اهل کار ته سپارل کېږي، داسې نوره د منلو نده چې حمامی ، موتر شوی، تېنگي، خردوان به والی ، جنرال او وزير وي او يا هم که توپکي مرشي ماشوم زوی يا لور به د ارگ مشر مشاور وي يا به اعززي جنرال او قوماندان وی يا به لورکي سفيره کېږي او همداسې قانون اساسی د ټولني د اړتياوو په بنسټ قابل تغيير او تعديل کېدی شي او بيا زموږ دا شل ورقه قانون اساسي له شاه امان الله خان را نيولی تر حامد خان کرزي صرف يو څو مادي لکه د نظام نوم ، د بيرغ رنگونه ، نشان د دولت د مشر کاری دوره باندې ادلون بدلون راځي نورنو کوم بدلون نه پخوا چې راوستی او نه به يی وروسته له دی راو وي، متاسفانه هر ډله چې قدرت ته ورسې اول خپل وخت په دي ضايع کړي چې نوی قانون اساسی جوړي وي حال دا چې په هماغه زره نسخه لږ گوتي متي ووهی يو څو تنه پکې امتيازات واخلی او بس نور نو هماغه اش هماغه زره د نيا کاسه ده ، بيا د پخوانی دولت کارونه ولو چې مثبت هم وي ضرب د صفر کړی او خپله هم چې تر څو ځان برابر کوي بل يی راوغورځوي دا خپل يو غټ عامل زموږ د پسماندگی دي .

د اتلسوکالو په مثبتو لاس ته راوړنو باندې ټولويه يوه خوله توافق کړي که طالبانودی که د کابل ميشته سياسون ، مدني فعالانو، خارجيانو په مجموع کې او بلاخص امریکايانو ، په شمول د اردو د نه منحل کېدو خو ارگ هم په دغو توافقاتو ښه خبر دی خو اوس غواړي چې لډی مواردو کمپايني گټه پورته کړي ارگمشر په هر بيان کې همدا تکراري چيغې وهي چې په اردو او اتلسو کالو لاسته راوړنو معامله نکړو حال دا چې نننجا دا مسايل حل شوی بلکې د باوری سرچينو په اساس د مونقتي اداره يا حکومت په خبرو هم توافق نظر موجود دی د ارگ او سپيدار سره هم مشورت شوی دی چې سپيدار خپله موافقه ښودلې ده خو ارگ بيا ملاحظات لري حتی د مونقتي اداره په ترکیب او اعضاو هم بحث شوي ، په خو متاسفانه دا هر څه له ملت څخه پټ ساتل شوی دوی بايد ملت ته وضاحت ورکړي او ملت بايد په جريان د واقعات کی وی پدی چې اصلی قرباني ملت ورکوی .

دا د راتلونکي موافقتنامې غټ ټکي دی چې نيدخلو ډلو ته ورکول شوي په شمول د ارگ او سپيدار :

د خليلزاد او طالبانو تر مينځ د سولې مذاکراتو کې په داسې يوې مسودې موافقه کېدونکې ده:
له انگليسي متن نه ژباړه او خلاصه:

[د امريکا يي پوځونو دولتو جدول

په لومړی پړاو کې به 5000 پوځونه و ایستل شی او پاتې نور پوځيان به ددوو کلونو په موده کې به ټول عسکر وایستل شي

- ددواړه لورود بډينانو خوشي کول او له تور لست څخه دطالبانو د اسلامي "امارت" د مشرانو ایستل د بي طرفه اغېزمنو ملي اشخاصو څخه د لنډمهاله اداری تشکيلول چې لږ ترلږه يو نيم کال وخت به ولري ديونيم کال په موده کې د (دعالي شورا) په نوم ديو باصلاحيته دولتی ارگان جوړيدل او دهغی لخوا، داساسي قانون تعديلول

د کورنی جگړې د بيا پيل کېدو دمخنيوی په منظور ټولي غاړې بايد تړون ته ژمنی اوسي، پدې خاطر دڅارنی د يوی نړيواله قوه جوړول دڅارنی دا ډله دملگرو ملتونو له هغه غړو هېوادونو څخه جوړېږی چې کومه ډله ځان ورڅخه په خطر کې ونه گڼي، دملي اوردو او د پوليسو پرځای پاته کيدل او د نوی اساسي قانون تر جوړيدلو او ابلاغ پوری د اوسني قانون څخه ملاتړکول وروسته دملي اردو او پوليسو په تشکيل کی داصلاحتو راوستل او دطالبانو د اسلامي "امارت" ځواکونه ورسره مدغم کول

دا تړون سعودي عربستان ،عربي اماراتو، قطر، امريکا، روسيې ايران، چين، او له پاکستانه پرته ټولو اغېزمنو او مشترک المنافع هېوادونو تاييد کړدی

پاکستان ددغه تړون دمنلو په بدل کې دامتياز په توگه بشپړه مالي مرسته تر لاسه کړی خو د سياسي امتياز، ډيورنډ په پوله دامنيت تضمين ، دافغانستان سره دسوداکريزو اړيکو دپراختيا له هند سره دافغانانو داريکو د محدودولو په لټه کې دی.

دا ترون نژدي ۱۲ دولسو هېوادونو امضاء كوي او دغه هېوادونه به مكلفيت لري چې د بيا جنگ جگړو مخنيوي وكړي، كه كومه ډله يا كوم هېواد دتوافق مخالفت وكړي پاتې ټول هېوادونه به سر غړه ونكي هېواد او ورسره تورنه يا ترلي ډله محكوموي او تحريموي به يي.

د ترون په لاندې جزياتو يا بندونو پر كره ليك تسويد شوي خو دامريكا او طالبانوداسلامي "امارت" لخوا تصويب شوي لاندې د بي طرفه متفقي څارندوي ډلي ټاكل او تر اړينه وخته پوري يي دندې او دكار مهال وپش مشخص كول. د عالي شورا د غړو دانتخاب په اړه واضح تعريف نه تر سترگو كيږي د مثال په ډول طالبان تر اوسه پدې موقف كې دي چې دهېواد له عالمانو يوازي دوي نمايندگي كوي نو بايد ټول يا له څلورو دري برخي يوازي هغه ديني عالمان وي چې د طالبانو د "امارت" فعاله غړي وي او دي، طالبان مولوي متوكل او عبدالسلام ضعيف نور خپل كسان نه بولي، مگر پدې اړه ښكاره خبره ده چې هر يو به چني وهي خو بلاخره ديومشخص تعريف له مخي به افغان مستقل ديني عالمان دعالي شورا غړيتوب ولري،

د اساسي قانون له تعديل او تصويب څخه وروسته به دټاكنو نوي قانون جوړيږي په اسلامي طرز او طريقه. بيا به ټاكني ترسره كيږي بريالي ډله به واك تر لاسه كوي او ناكامه ډله به اپوزيسيون جوړه وي مگر عالي شورا به مستقله وي او دنده به يي دقوانينو تصويبول اومنظوره ول وي او رياستي يا اجرائتي دستگاه ته به مشوره او هدايت وركوي.].

د تشويش او اختلاف ټكي د اينده نظام نوم دي چې امارت اسلامي افغانستان به وي ؟ او يا جمهوري اسلامي افغانستان ؟ لا ينحل پاتې دي او دا كار قصداً او عمداً بين الافغاني مذاكراتو ته مو كول شوي دي غالباً د دي لپاره چې امريكايان ټولي زيدخه كړي ځانته احتياج او له هرې خوا څخه امتيازات واخلي او يا هم په خالي مصطلحاتو افغانان سره وجنگوي .

زما په اند دا كه جمهوري اسلامي افغانستان وي كه امارت اسلامي افغانستان خو هدف دا دي چې اسلام رسمي دين د افغانستان دي او د امام ابوحنيفه رح مذهب رسمي مذهب دي او دا دوه اصله يا مواد د افغانستان په ټولو اساسي قوانينونو كه درج شوي حتى د ماركسيزم - لينيزم د پيروانو د وخت په قانون اساسي كي خو مهمه دا ده چې پدې عمل وشي نه دا چې د كاغذ پر مخ پاتې وي، ښه به دا وي چې نورنو په خالي مصطلحاتو، د بيراغ په رنگ او نشان وخت ضايع نكړو همدغه دري رنگ اوسني بيراغ همدا فورم او نشان او همداراز ملي سرود بايد وساتل شي

مور بايد له نورو ملتونو زدكړو چې ملي مسايل سري كړښي دي غير قابل تغير او تبديل دي ولو كه څوك صرف د خولي اهانت هم ورته وكړي هغه ته په قانون كي جزاگانې ټاكلې شوي اوپر متخلف عملي كيږي خو زموږ په وطن كي متاسفانه داسې غداران هم په سرو سترگو گرځي چې عملاً د گران افغانستان د نوم او سرحداتو د تغيير غوښتونكي دي راشي د طالبانو د مشر مرحوم ملا محمد عمر د لطيف پدram سره پر تله كړي كله چې پنجابيانو ورڅخه و غوښتل چې د ديورند كرنښه د افغانستان او پاکستان رسمي سرحد په نوم موافقه وكړي د ملا محمد عمر اخوند ځواب دا وا چې دا ټول امارت مي راته مشوره راكړي چې امضاء يي كړه كه به بالا دستخط ورباندي وكړم نور دا شيان له ما و نه غواړي خو پدram علني او رسمي د خپل كمپاين شعار دا ټاكلي چې ديورند د افغانستان او پاکستان رسمي سرحد دي او يا هغوي چې طالبانو د پاکستان كسان گڼي دوي پخپله د ازغن تار، په كرنښه د خندق ايستل ، دافغانستان په دننه خاوره كي د دروازو جوړول امضاء كړي، د كنړ، ننگرهار او پكتيكا په مظلومو ولسو د پنجابي فوج په توپچي او راكتي حملو مهر د سكوت ايښي دي دا او ديته ورته كارونه ملت ته ښه معلوم دي او راتلونكي نسلونو به ورباندي قضاوت وكا بيا به غدار او وطنيار معلوم شي .

په لنډو ټكو كي سوله وشي امنيت به تامين شي وروروزنه به ختمه شي، موثقت حكومت يا اداره د لنډ او معين وخت لپاره د غير متنازع كسانو جوړشي چې دنده يي صرف د حكومت يوميه كارونو ترسره كول او د راتلونكو ټاكنو ترسره كول وي د موثقت حكومت اعضا بايد چې نه ولسمشرئ ته كانديد وي او نه يي هم معاونيتو ته او د رنو ټاكنو تضمين وكړي .

او كه ټاكني وشي چې احتمال يي ډير كم دي نو نتايج به ډير بد وي پخوانيو ټاكنو ته په كتو بيا بل جان كيږي راځي د گوري د اچار حكومت به راته جوړي وي دا ځل به سل سري حكومت وي او بل دا چې پدې ټولو ټاكنو كي چې تر اوسه ترسره شوي د پښتنو غوڅ اكثرثيت ورځني محروم پاتې شول نور نو دا نه عادلانه او نه هم د منلو ده چې لداسي مهمي پروسې محروم شي او په مجموع كي ټول اړخونه په شمول د طالبان د افغانستان په راتلونكي ټاكنوكه سهم واخلي او نور د كودتاگانو، زور او د پرديو په مټ قدرت ته د رسيدو سلسله ختمه شي .

دتل پاتي سولي او ودان افغانستان په هيله!